

Nationella bedömningar i matematik för elever med intellektuell funktionsnedsättning – lärares arbete i praktiken

Anette Bagger, professor vid Högskolan Dalarna, **Anna-Lena Andersson**, **lector i didactic** vid **Mälardalens university** och Daniel Östlund, professor vid Högskolan Kristianstad

1

Vad händer när vi försöker mäta det som är svårt att mäta?

- Vems kunskap blir synlig?
- Vad riskerar att försvinna?

2

Bakgrund

- Nya krav på nationell bedömning
- Åk 1 och 3
- Matematik, svenska och svenska som andraspråk
- Gäller elever med IF

3

Problembeskrivning

Varför är detta viktigt?

- Ökad standardisering av bedömning
- Fokus på jämförelse och uppföljning
- Risk för förenklad syn på kunskap

4

Syfte

- Förstå hur lärare arbetar med bedömning i matematik
- Hur lärare tolkar elevers kunskaper
- Identifierar möjligheter och hinder

5

Teori

Teoretiskt perspektiv

- Policy enactment
- Bedömning som något som:
 - styr undervisning
 - formas i klassrummet

6

Metod och analys

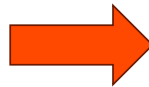
- 9 lärare
- Elever 7–15 år
- 3 workshops
- Tematisk analys

7

Resultat

Fem områden:

- Anpassning av uppgifter
- Elevers delaktighet
- Dokumentation
- Tid och arbetsbelastning
- Lärande hos lärare

Bedömning i praktiken innebär:

- ständig anpassning
- relationell bedömning
- tids- och dokumentationspress

8

Utmaningar med alternativ bedömning

- Översättning från grundskolans logik
- Risk för statiska och begränsade verktyg
- Spänningar mellan system och praktik

“assessment tools often fail to capture functional competencies”

13

Didaktisk kärna

Bedömning som process

- **Före:** förutse hinder och anpassa
- **Under:** Möjliggöra och visa kunskap
- **Efter:** Följa upp och stödja lärande

“assessment is positioned as a means of securing rights”

14

Kommunikation, tillgänglighet och delaktighet

- Bedömning måste vara begriplig
 - Elever behöver olika sätt att visa kunskap
 - Relation och interaktion är centralt
- “the child’s knowledge... needs to be made visible”*

15

Slutsats

- Bedömning är en del av vardagspraktiken
- Kräver tolkning
- Bedömning formar:
 - Vad som räknas som kunskap
 - Hur elever förstås
 - Hur undervisningen organiseras
- Synliggöra lärande på kort och lång sikt
- Säkerställa delaktighet och rättvisa

16

Bedömning avgör inte bara vad elever kan –
utan vad som räknas som att kunna

Bagger, Anderson & Östlund, sub)

Det här är inte bara ett klassrumsproblem – det är ett
systemproblem.

17

Referens

Bagger, A., Andersson, A-L., & Östlund, D. (2026). Scaling assessment for ID students in NPM inclusive education policy work - The obligation and right to be assessed. (submitted for publication)

18